

personer, hvoraf kun 1.331 var lønmodtagere. Undersøgelsesresultaterne bekræftede denne formodning, idet der kun blev registreret 24 arbejdsløshedsperioder, fordelt med 2 personer med 3 perioder og 18 personer med 1 periode hver. Dette svarer til, at 1,4 pct. af lønmodtagerne var blevet ramt af arbejdsløshed én eller flere gange¹). De officielle ledighedsprocenter var i de 3 undersøgelsesmåneder henholdsvis 0,6, 0,7 og 0,7.

Definitionen af begrebet sygdom gav anledning til adskillige problemer ved undersøgelsens tilrettelæggelse. Hverken i lægevidenskaben, i socialmedicinen eller i lovgivningen findes der nogen endeligt fastlagt definition af begrebet sygdom. Afgørelsen af, om der foreligger en tilstand, der kan betegnes som „sygelig“ — i modsætning til normal — indebærer derfor en række vurderinger. Denne vurdering anlægges undertiden af den syge selv, som det f. eks. er tilfældet, når sygedagpenge udbetales på basis af såkaldte „tro og love“-erklæringer. I andre tilfælde foretages vurderingen af læger på basis af egne iagttagelser og patientens subjektive oplysninger²). Ved undersøgelsens gennemførelse var man nødsaget til at foretage et valg mellem flere mulige definitioner af sygdomsbegrebet. Da man på samme tid var interesseret i at holde helt ubetydelige sygdomssymptomer udenfor og på den anden side ikke ville indskrænke sig udelukkende til sygdomme, der var så alvorlige, at de krævede egentlig behandling, valgtes man at opstille en række betingelser for at tale om sygdom.

Afgørende for, hvilke tilstande der betragtedes som sygdom, blev derfor, om én eller flere af nedenstående såkaldte „sygdomsbetingelser“ var opfyldt:

- a. Været indlagt på hospital eller sygehus.
- b. Været sengeliggende hjemme på grund af sygdom, ulykkestilfælde eller fødsel.
- c. Været fraværende fra arbejde på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at have været sengeliggende.

d. Passet de daglige pligter/erhvervsarbejde på trods af høj feber.

e. Tilfælde, hvor lægen har sagt, at interviewpersonen skulle blive i sengen, men hvor han ikke har gjort det.

f. Tilfælde, hvor interviewpersonen i øvrigt har været syg i en sådan grad, at det gav betydelige vanskeligheder med at passe de daglige pligter/erhvervsarbejde.

Det fremgår af disse betingelser, at man under begrebet sygdom — udover sygdomme i forbindelse med graviditet — også har medtaget arbejdsudygtighed i forbindelse med selve fødslen. Dette betyder, at arbejdsudygtighed i forbindelse med fødsler indgår i undersøgelsen på samme måde som almindelige sygdomstilfælde. Begrundelsen herfor er den, at almindelige sygdomstilfælde og arbejdsudygtighed ved graviditet og fødsel på forhånd må forventes at have nogenlunde de samme økonomiske og sociale konsekvenser.

For at sikre ensartethed i vurderingerne af sygdomsbetingelserne d, e, f blev interviewererne orienteret om, hvilke sygdomssymptomer der skulle medtages, og hvilke der skulle udelades.

Der er kun medtaget sygdomstilfælde, der er startet i undersøgelsesperioden, d. v. s. efter den 1. juli og inden den 1. oktober.

Denne fremgangsmåde er begrundet i et ønske om at følge de sociale konsekvenser af sygdomstilfælde, mens de udviklede sig.

Ved vurderingen af undersøgelsens resultater må følgende virkninger af denne fremgangsmåde have i erindring:

1. Der er i undersøgelsen set bort fra alle sygeperioder, som er startet før 1. juli 1966, uanset om perioderne først er ophevet efter 1. juli.
2. Til gengæld er sygedage efter 1. oktober 1966 medregnet, såfremt sygeperioden startede i tiden 1. juli-30. september.
3. Dette medfører, at sygedage som følge af kroniske lidelser kun er medtaget, hvis lidelsen er startet i tiden 1. juli-30. september, eller såfremt der inden for denne

¹) Dette tal, der registrerer antallet af personer, der har været arbejdsløse i en vis periode, kan ikke direkte sammenlignes med den officielle statistiks arbejdsløshedsprocent, der angiver procenten af arbejdsløse på et bestemt tidspunkt.

²) I den socialpolitiske teori benævnes et tildelingskriterium af denne type for variabelt, idet man hermed vil påpege, at modtageren af de sociale ydelser selv kan øve indflydelse på kriteriet.